

Signalizačná správa

Dlhotrvajúce teplé počasie postupne urýchľuje prebúdzanie vegetácie. Upozorňujeme hlavne na jadrovinu, kde je prvým ošetrením predjarný postrek. **Predjarné ošetrenie** by sa malo vykonať až v období, kedy sa už neočakáva príchod silnejších mrazov. Za dôležitú podmienku sa pokladá, ak sa vykonáva po dlhšom súvislom oteplení. Vtedy môžeme predpokladať aktivizovanie väčšiny prezimovaných škodcov. Dobrá účinnosť je pri teplotách aspoň 10°C a spoľahlivejšia nad 15°C. Ošetruje sa od pokročilého „myšieho uška“ do fázy ružového kvetného púčika. Špeciálne prípravky na predjarný postrek nie sú povolené, avšak pri vyšších teplotách a vo vyššom štádiu pučania možno použiť prípravky s účinnou látkou lambda-cyhalothrin Karate Zeon 5 CS (aj pre neprofesionálnych používateľov), Karathe Zeon 5 CS, Ninja Zeon 5 CS, Sentinel a Vaztak Pro a iba v malospotrebitel'skom balení Samuraj. Ďalej je povolený prípravok Exirel (účinná látka cyantraniliprole). Všetky uvedené prípravky sú autorizované proti kvetovke jablonovej, prípadne proti húseniciam všeobecne. Predjarný postrek sa neopakuje.

V aktuálnej signalizačnej správe sa **zameriame na méru hruškovú (*Cacopsylla pyricola*)**, ktorá je na Slovensku rozšírená a považovaná za významného škodcu hrušiek. Rozšírená je v celej strednej aj južnej Európe. Škodca patrí do triedy hmyz (*Insecta*).

K typickým príznakom méry patrí predčasné opadávanie listov a plodov. Na listoch hrušky môžeme pozorovať veľké množstvo medovice, ktorá vyvoláva tzv. popáleniny. Tie sa prejavujú na listoch ako hnedé až čierne škvrny. Takéto popálené listy sa môžu skrúcať, usychať až následne potom opadávajú. Pozorujeme aj černenie listov a opadaných plodov. Škodca tiež zapríčiňuje aj uschnutie konárikov.

Méra ma dve formy - letnú a jesennú. Letná forma je 2,1-3 mm dlhá. Má svetlooranžové alebo oranžovohnedé sfarbenie s tmavými škvrnami po tele. Jesenná forma škodcu je 3-4 mm dlhá. Ma červenohnedé až tmavohnedé sfarbenie s čiernymi škvrnami. Vajíčko je typicky žlté a elipsovité. Larva je tiež žltá a plochá s červenými očami.

Imágo (dospelý jedinec) prezimuje v prasklinách, štrbinách kôry a konárov. Méry sa objavujú na hruškách skoro na jar. Samičky kladú vajíčka na výhonky v blízkosti púčikov. Larvy sa živia cicaním na kvetoch a mladých listoch, pričom vylučujú medovicu. Koncom mája sa liahnu imága druhej generácie. Samičky tejto generácie kladú vajíčka v pravidelných retiazkach na vrchnú stranu mladých listov pozdĺž hlavných žíl. Druhá generácia samičiek je plodnejšia. Môže naklásať až 500 vajíčok (prvá generácia okolo 100). V našich podmienkach môže mať méra 3 až 4 generácie za rok.

V rámci chemickej ochrany môžeme využiť nasledujúce insekticídy:

- Beetlon., Gunner a Lambada (účinná látka lambda-cyhalothrin) sa používajú prvýkrát v období kladenia vajíčok najneskôr vo fáze ružového púčika, prípadne ďalší postrek môže byť potrebný v lete, maximálne 3-krát za vegetáciu;
- Harpun (účinná látka pyriproxyfen) aplikujte v období začiatku liahnutia sa lariev najneskôr v štádiu L3 v rastovom štádiu vývoja súkvetia (BBCH 51-59) a od začiatku vývoja plodu do fázy, keď majú plody do 40 mm a sú vzpriamené (BBCH 70-74), pretože prípravok účinkuje na larvy v štádiu vývoja L1 až L3, nesmie sa aplikovať v čase kvitnutia hrušky!, maximálne 1-krát za vegetáciu;
- Mobile a Movento 100 SC (účinná látka spirotetramat) maximálne 2 razy za vegetáciu v intervale 14 dní, pričom prvé ošetrenie možno vykonať od konca kvitnutia najneskôr v období vyfarbovania plodov (BBCH 69 – 81);

- Sivanto Prime (účinná látka flupyradifurone) sa aplikuje od rastovej fázy myšieho uška do rastovej fázy plného kvitnutia (BBCH 10 - 65), maximálne 1-krát za vegetáciu.

Všetky uvedené prípravky sú určené iba pre profesionálnych používateľov. Pre správne načasovanie postreku a jeho vykonanie je dôležité pozorne čítať všetky údaje, ktoré sú uvedené na etiketách prípravkov na ochranu rastlín.

Na obmedzenie škodlivosti mér majú zásadný vplyv aj ich prirodzení nepriatelia, kde patria dravé bzdochy, lienky, zlatoočky, ucholaky, mravce či pavúky. Treba poznamenať, že nedokážu rýchlo zredukovať populáciu už premnoženej méry, ale pokladajú sa za dobrého regulátora ich početnosti.

Ing. Maroš Lučaj

ÚKSÚP

02.04.2024